

SİHİR – BÜYÜ – FALCILIK

Büyü Nedir?

- Herhangi bir çıkar uğruna başkasına zarar vermeye yönelik meşru olmayan yollarla bir takım gizli kuvvetleri yönlendirerek yapılan ve gerçeğe uymayan gözbağcılık, düzenbazlık, oyunculuk şeklindeki işler.

Büyünün Kötülüğü:

• **وَاتَّبِعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَىٰ مُلْكٍ سُلَيْمَانَ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ وَلَٰكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا**

- *Süleyman'ın hükümranlığı hakkında onlar, şeytanların uydurup söylediklerine tâbi oldular. Halbuki Süleyman büyü yapıp kâfir olmadı. Lâkin şeytanlar kâfir oldular.*

• **يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ**

- *Çünkü insanlara sihri ve Babil'de Hârut ile Mârut isimli iki meleğe indirileni öğretiyorlardı. Halbuki o iki melek, herkese: Biz ancak*

imtihan için gönderildik, sakın yanlış inanıp da kâfir olmayasınız, demeden hiç kimseye (sihir ilmini) öğretmezlerdi.

• فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ

- *Onlar, o iki melekten, karı ile koca arasını açacak şeyleri öğreniyorlardı. Oysa büyücüler, Allah'ın izni olmadan hiç kimseye zarar veremezler. Onlar, kendilerine fayda vereni değil de zarar vereni öğrenirler.*

• وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

- **Sihri satın alanların (ona inanıp para verenlerin) ahiretten nasibi olmadığını çok iyi bilmektedirler. Karşılığında kendilerini sattıkları şey ne kötüdür! Keşke bunu anlasalardı!**
- **Ayetin Tefsiri:** Ehl-i Kitap'tan bir taife (Yahudiler), Tevrat'ı bir kenara bırakarak Hz. Süleyman'ın hükümrânlığı ve devleti aleyhine insan ve cin şeytanlarının yaptığı işlere ve okuduğu efsun ve efsane kitaplarına uydular. Bunlar, meydana gelmiş ve gelecek olaylar hakkında kulak hırsızlığı ile birtakım malumatlar edinip, bire yüz yalan katarak kâhinler vasıtasıyla gizlice yayarlardı.
- Zaman içinde kâhinler, kendilerine haber verilen şeyleri tedvin edip kitap haline getirdiler. Etrafa yaydıkları azı gerçek çoğu yalan efsaneler ve uydurdukları haberler zaman içinde türlü siyasî ve sosyal entrikalara yol açmış, Hz. Süleyman'ın hükümrânlığı geçici bir süre sarsıntıya uğramıştı.

- Ancak Hz. Süleyman, Allah Tealâ'nın yardım ve lütfuyla bu insan ve cin şeytanlarına galip geldi ve onları buyruğu altına alarak çeşitli işlerde istihdam etti. Nihayet eceli gelip vefat edince sihir/büyü kitapları tekrar tedavüle kondu ve hatta Hz. Süleyman'ın da devleti sihir/büyü ile idare ettiği yalanını yaydılar
- İşte bu insan ve cin şeytanları bir taraftan kendi elleriyle yazıp tedvin ettikleri sihirleri, diğer taraftan da (muhtemelen I. Sürgün döneminde, milattan önce 721 ve 586 yıllarında iki grup olarak sürgün edildikleri) Babil'de Harut ve Marut isimli iki meleğe indirilen şeyleri de öğrenerek halka aktarıyor, böylece küfür işliyorlardı.

Sihir-Büyü Farkı:

- Kur'ân-ı Kerîm'de geçen sihir kelimesi büyü anlamını da taşımakla birlikte sihir büyüden daha geniş kapsamlıdır; büyü ile sihrin bazı şekilleri arasında farklar vardır. Öte yandan Türkçe'de büyücü ile sihirbaz aynı anlama gelmemektedir. Sihirbazlıkta gözü, görüşü aldatan, hokkabazlık, el çabukluğu ve renk yanıltmasına dayanan bir sanatı yürütme anlamı da vardır.
- Büyücü ise iyi veya kötü varlıkların yardımını sağlayan, büyü tekniğini, usullerini, tılsımlı sözleri, iksirleri, uygun materyali, muskaları, diğer ilgili maddeleri bilen ve kullanan kimsedir.

Büyünün Kötülüğü:

- Rasulullah buyurdu ki:

• اِجْتَنِبُوا السَّبْعَ الْمُؤَبَّاتِ

- *Helak edici yedi şeyden kaçının.*

• قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا هُنَّ؟

- Sahabeler: «Onlar nedir?» Diye sordular.

• قَالَ الشِّرْكَ بِاللَّهِ وَالسَّحَرُ وَقَتْلُ النَّفْسِ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَكْلُ
الرِّبَا وَأَكْلُ مَالِ الْيَتِيمِ وَالتَّوَلَّى يَوْمَ الزَّحْفِ وَقَذْفُ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ
الْغَافِلَاتِ

- *Allah'a şirk koşmak, Sihir yapmak, Allah'ın haram kıldığı canı haksız yere öldürmek, Faiz yemek, Yetim malı yemek, Savaşta cepheden kaçmak ve Masum kadınlara zina iftirası atmadır.¹*

¹ Buhari.

Büyücüye Başvurmanın Kötülüğü:

- Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur:

• مَنْ أَتَى سَاحِرًا أَوْ كَاهِنًا أَوْ عَرَّافًا فَصَدَّقَهُ بِمَا يَقُولُ فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أُنْزِلَ عَلَى مُحَمَّدٍ

- *"Kim sihirbaza, kahine veya arraf'a gider ve onların sözlerini tasdik ederse Muhammed'e indirileni inkar etmiş olur."*²

² Şuabu'l-İman.

Büyü Yapmanın Kötülüğü:

- "Rasulullah buyurdular ki:

• مَنْ عَقَدَ عُقْدَةً ثُمَّ نَفَثَ فِيهَا فَقَدْ سَحَرَ، وَمَنْ سَحَرَ فَقَدْ أَشْرَكَ، وَمَنْ تَعَلَّقَ شَيْئًا وَكَلَّ إِلَيْهِ

- *"Kim (sihir maksadıyla) bir düğüm vurur sonra da onu üflerse sihir yapmış olur. Kim sihir yaparsa şirke düşer. Kim bir şey asarsa, o astığı şeye havale edilir."*³

³ Nesai.

Büyünün Dini Hükmü:

- Eğer yapılan büyüde imanın şartlarından birini inkar etmek varsa o büyü küfrü gerektirir. Yoksa gerektirmez. Mesela birisi, büyücülerin herşeyi yapabileceğine inanırsa, Allah'a şirk koştüğundan kafir olur. Eğer ölüm veya hasta yapma veya karı-koca arasını açma yaparsa günahkar olur.

Hız. Musa Ve Sihirbazların Kıssası:

- *“Sihirbazlar: “Ey Mûsâ! Ya önce atmayı tercih edersin, ya da ilk atan biz oluruz” dediler. Mûsâ: “Yok, (önce) siz atın” dedi. Bir de ne görsün, onların ipleri ve değnekleri yaptıkları sihirden dolayı kendisine hızla sürünür gibi görünüyor. Bunun üzerine Mûsâ içinde bir korku hissetti. Şöyle dedik: “Korkma (ey Mûsâ!). Çünkü sensin en üstün olan.” “Sağ elindeki (değneğini) at ki, onların yaptıklarını yutsun. Şüphesiz yaptıkları bir sihirbaz hilesidir. Sihirbaz ise nereye varsa kurtuluşa eremez.”*
- *(Mûsâ’nın değneği, sihirbazların ipleriyle değneklerini yutunca) sihirbazlar hemen secdeye kapandılar ve “Hârûn ve Mûsâ’nın Rabbine inandık” dediler. Firavun, “Demek, ben size izin vermeden önce ona (Mûsâ’ya) inandınız ha! Şüphe yok, o size sihiri öğreten*

büyüğünüzdür. Şimdi andolsun sizin ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama keseceğim ve mutlaka sizi hurma dallarına asacağım. Hangimizin azabı daha şiddetli ve daha kalıcıymış, mutlaka göreceksiniz.”

- *Sihirbazlar şöyle dediler: “Bize gelen apaçık delillere ve bizi yaratana seni asla tercih etmeyeceğiz. Artık sen vereceğin hüküm ver. Sen ancak bu dünya hayatında hüküm verirsin.” “Şüphesiz ki biz; günahlarımızı ve bize zorla yaptırdığın sihri affetmesi için, Rabbimize inandık. Allah’ın vereceği mükafat daha hayırlı ve daha kalıcıdır.”⁴*

⁴ Taha, 65-73.

Büyü Niçin Yaratılmıştır?

- İlimler iyiye kullanılırsa zehirlerden ilaç yapılır, kötüye kullanıldığı takdirde de ilaçlardan zehir elde edilir. Bundan dolayı, birçok din âlimleri, genel olarak ilim hakkındaki âyetlerden şu sonucu çıkarmışlardır: Özünde haram olan hiçbir ilim yoktur. Hatta şerrinden korunmak için sihir bile öğrenmek haram değildir. Ancak yapmak haramdır ve hatta küfürdür.

Peygamber'imize Yapılan Büyü:

- Hz. Âişe anlatıyor: "Hz. Peygamber'e (yahudîler tarafından) sihir yapıldı. Öyle ki, Rasûlullah yapmadığı bir şeyi yaptım vehmine düşüyordu. Bir gün benim yanımda iken Allah'a dua etti, sonra tekrar dua etti. Ve dedi ki:
- "Ey Âişe, hissettin mi, sorduğum hususta Allah bana fetva verdi?"
- "Hangi hususta Ey Allah'ın Resûlü?" dedim.
- "İki kişi bana gelip, biri başucumda, diğeri de ayak tarafımda oturdu. Biri diğerine:
- "Bu zatın rahatsızlığı nedir?" dedi. Öbürü:
- "Büyüdür!" dedi. Önceki tekrar sordu:
- "Kim büyüledi?" Diğeri:

- "Lebîd İbnü'l-A'sam adındaki Benî Züreykli bir yahudî" diye cevap verdi. Öbürü:
- "Büyüyü neye yaptı?" dedi. Arkadaşı:
- "Bir tarakla saç döküntüsüne ve bir de erkek hurma tomurcuğunun içine!" cevabını verdi. Diğer:
- "Pekâlâ, şimdi nerede?" diye sordu. Arkadaşı:
- "Zervân kuyusunda!" cevabını verdi."
- Bunun üzerine Resûlullah (a.s) ashâbından bir grupla birlikte kuyuya gitti, ona baktı, kuyunun üzerinde bir hurma vardı. Sonra benim yanıma dönüp: "Ey Âişe! Allah'a yemin olsun, kuyunun suyu sanki kına ıslatılmış gibi (bulanık) ve (o kuyu ile sulanan) hurma ağaçlarının başları da sanki şeytanların başları gibiydi!" dedi.
- Ben: "Ey Allah'ın Resûlü! Onu (kuyudan) çıkardın mı?" diye sordum.

- "Hayır" dedi ve ilave etti:
- "Bana gelince, Allah bana âfiyet lûtfetti ve şifa verdi. Ben ondan halka bir şer gelmesine sebep olmaktan korktum!"
- Rasulullah onun gömülmesini emretti ve yere gömüldü"⁵

⁵ Buhari, Müslim

Yapılmış Büyüyü Bozmak:

- Kur'an-ı Kerim ve peygamberimizin hadislerinden bazı şeyler okuyarak yapılmış büyüleri bozmak caizdir. Allah Resulüne yapılan büyü Felak ve Nas sureleri okunarak bozulmuştur.

Büyüden Korunmak:

- قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ
- *De ki: “Yarattığı şeylerin kötülüğünden, karanlığı çöktüğü zaman gecenin kötülüğünden, düğümlere üfleyenlerin kötülüğünden, haset ettiği zaman hasetçinin kötülüğünden, sabah aydınlığının Rabbine sığınırım.”*

Büyü Yaptırmayanların Mükafatı:

- Rasulullah buyurdu ki:

• عُرِضَتْ عَلَى الْأُمَمِ، فَأَخَذَ النَّبِيُّ يَمْرُ مَعَهُ الْأُمَّةُ، وَالنَّبِيُّ يَمْرُ مَعَهُ النَّفَرُ،
وَالنَّبِيُّ يَمْرُ مَعَهُ الْعَشْرَةُ، وَالنَّبِيُّ يَمْرُ مَعَهُ الْخَمْسَةُ، وَالنَّبِيُّ يَمْرُ وَحْدَهُ،
فَنَظَرْتُ فَإِذَا سَوَادٌ كَثِيرٌ، قُلْتُ: يَا جَبْرِيلُ، هَؤُلَاءِ أُمَّتِي؟ قَالَ: لَا، وَلَكِنْ
انْظُرِي إِلَى الْأُفُقِ، فَنَظَرْتُ فَإِذَا سَوَادٌ كَثِيرٌ، قَالَ: هَؤُلَاءِ أُمَّتُكَ، وَهَؤُلَاءِ
سَبْعُونَ أَلْفًا قَدَّامَهُمْ لَا حِسَابَ عَلَيْهِمْ وَلَا عَذَابَ،

- “(Geçmiş) ümmetler bana gösterildi. Peygamber gördüm, yanında üç-beş kişilik küçük bir grup vardı. Peygamber gördüm, yanında bir iki kişi

bulunuyordu. Ve peygamber gördüm, yanında kimsecikler yoktu. Bu arada önüme büyük bir kalabalık çıktı. Kendi ümmetim sandım. Bana ‘Bunlar Mûsâ’nın ümmetidir, sen ufka bak!’ dediler. Baktım; (çok) büyük bir karaltı. ‘İşte bunlar senin ümmetindir. İçlerinden hesapsız-azabsız cennete girecek yetmiş bin kişi vardır’ dediler.”

- (İbni Abbas diyor ki) Söz buraya gelince Peygamber aleyhisselâm kalkıp evine gitti. Oradaki sahâbîler bu hesapsız-azabsız cennete girecek yetmiş bin kişinin kimler olabileceği hakkında konuşmaya başladılar: Kimileri, “Bunlar peygamberin sohbetinde bulunanlar olmalıdır” derken, kimileri, “Bunlar İslâm geldikten sonra doğup, şirki tanımamış olanlardır” dediler. Daha başka birçok görüş ileri sürenler oldu.
- Onlar bu meseleyi tartışırken Peygamber aleyhisselâm çıkageldi.- “Ne hakkında konuşuyorsunuz?” diye sordu.

- - Hesapsız-azabsız cennete gireceklerin kim oldukları hakkında konuşuyoruz, dediler. Bunun üzerine Hz. Nebi:

• هُمُ الَّذِينَ لَا يَرْقُونَ، وَلَا يَسْتَرْقُونَ، وَلَا يَتَطَيَّرُونَ، وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ .

- - “Onlar büyü yapmayan, yaptırmayan, uğursuzluğa inanmayan ve Rablerine güvenenlerdir” buyurdu.⁶

⁶ Buhari, Müslim.

Büyünün Tarihi:

- Büyünün tarihi çok eskilere dayanmaktadır. Büyüyle uğraşan insanlar, tarihin ilk dönemlerinden günümüze kadar var olmuştur. İnsanları aldatmaya yönelik bu davranışların en büyük etkisi insan ruhu üzerinde olmaktadır.
- Büyü, İslâm'dan önceki toplumlarda ve dinlerde de gelecekte haber verme, tılsımla tedavi etme, cincilik ve falcılık yapmak sûretiyle kehanette bulunma gibi davranışlar biçiminde bir çıkar vasıtası olarak kullanılmıştır.

Büyünün Ortaya Çıkışı:

- Büyünün asıl amacı, insana ve olaylara etki ederek çok avlama, balık tutma, hayvan yetiştirme, düşmanı yenme, zarara uğratma veya öldürme, çocuk, ürün ve mal çoğaltma, hastalıktan kurtulma, kısaca kişilere etki ederek iyilik ya da kötülük etmek sûretiyle bir menfaat sağlamadır.

Eski Topluluklarda Büyü:

- Büyü, muhtelif kavimlerde mevcuttu. Keldânîler'de, Keldânî büyü, her yere dağılmış olan perilerin tabiat hadiselerini vücuda getirdikleri itikadına dayanıyordu. Bazı yaratıklar şeytanî bir kuvvetle mücehhez idiler. Bununla beraber, bu kuvvet erkekten ziyade kadında bulunuyordu. Cadılar ve şeytanlar insanların bedenine girmek gücüne sahip idiler.
- **Mısır'da:**
- Musa (a.s.)'dan evvel Mısırlılar, kanunen caiz olan bir büyü kabul ediyorlardı. Bununla beraber kanunen yasak olan büyü'nün her türlü icra usullerini daha az bilmez değillerdi. Sihirbazların hayata ve ölüme tasarruf ettiklerine, iyi veya kötü cinleri yardım için çağırma gücüne

sahip olduklarına ve tabiat kuvvetlerini diledikleri gibi kullanabileceklerine inanıyorlardı.

- **Uzak Doğuda:**
- Çinliler büyü'nün her türlüüne karşı derin bir alâka besliyorlardı. Konfüçyüs'ten önceki dönemlerde “Wu” denilen bir tür cadı, devletin sosyal yapısında resmi bir mevki sahibi idi. Büyü usulleri arasında geleceği bilerek geleceğe ait hususları söylemeye, cinleri uzaklaştırmaya çalışıyorlardı.
- **Yunan-Roma'da:**
- Görünmez kuvvetleri beşerin iradesine mahkûm kılmak sanatı, Yunan-Roma medeniyetinde Şark'ta olduğundan daha az rağbet bulmuş değildi. Yunan sihirbazları daha çok kendilerine hizmet edebilecekleri ümidiyle yabancı ilâhlara müracaat ediyorlardı. Tesalya kıtası gizli

sanatlara mensup en meşhur adamları yetiştirmekle meşhurdu. Büyü, imparator Ogüstüs zamanında, büyük bir ehemmiyet kazanmıştı.

- **Yahudilik'te:**
- Sihre itikat pek revaçta idi. Perileri davet etmek, şeytanları insanın iradesine mahkûm kılmak, her türlü harikalar, hulâsa medeniyette şöhret bulmuş itikatların bütünü Yahudilik'te mevcuttu. Yahudiler büyü formüllerinde, eski zamanlardaki geleneklerden yahut yabancı dinlerden gelen cin ve peri isimlerini almışlardır.
- **Batı Dünyasında:**
- Bütün milletlerin arşivleri tetkik olununca, büyüye müteallik bu türlü inançlara rastlanır. Keltler, Tötonlar, İskandinavlar, Finler, Doğu milletleriyle bu konuda birçok esaslı benzerlikler göstermektedirler. Bugün akıl ve mantığın ilerlemesiyle büyüünün ortadan kalktığına inanmak pek cesur bir davranıştır.

- **İslâm toplumlarında:**
- Müslümanlardan bazıları büyüde Yahudilerden, Suriyeliler'den, İranlılar'dan, Keldânîler'den ve Yunanlılar'dan ders almışlardır. Tütsü, tılsım, muska, cadılık, fala bakmak vs. hep oralardan gelmiştir. Müslümanlar cinlere inandıkları için bu inanç sihre inanmaya da yol açabiliyordu. Rasûlullah "isabet-i ayn"a, yılan sokması ve genellikle hastalıklara karşı rukyayı yani duayı caiz görmüştür. Fakat büyü ile Hz. Peygamber'in duası arasında hiçbir ilişki yoktur. Bir takım fal kitapları vardır ki kelime ve harflerin suretiyle geleceği bilmeye çalışırlar.

Büyü Nasıl Teşhis Edilir?:

- Büyü ancak alametlerinden anlaşılır ve ona göre tedavi edilir. Hasta sebepsiz yere baş ağrısı çeker, sebepsiz yere ağlar, sihir çözen ayetler okununca ağlar; bazen de görünür hiçbir alamet olmaz...
- Uykuda Gözüken Rahatsızlıklar
- Uzun zaman sağa sola dönme, uyuyama. Ancak iyice dinlendikten sonra uyuyabilme
- Sebepsiz yere üzüntü, gece boyunca devamlı sıkıntı hissetme
- Bazı insanları görünce onlardan sıkılma, korkma, bir yerde bekleme ve yardım görememe
- Çok korkunç rüyalar görme
- Dişlerini sıkma
- Uykuda çok ağlama, gülme veya çılgılık atma
- Yüksek bir yerden düşüyor gibi olma
- Garip insanlar görme

- Uyanık Halde Görülen Rahatsızlıklar
- Sebepsiz yere baş ağrısı
- İbadet etmede zorlanma
- Beyin yorgunluğu
- Kasılma ve sinirlenme
- Tembellik
- Doktorların sebep bulamadığı ağrı ve sancı
- Ancak, bunlara bakıp da herkes kendisini büyülenmiş sanmamalıdır.⁷

⁷ Doğu ve Batı Kaynaklarına Göre Büyü, Giovanni Scognamillo & Arif Arslan

Büyünün Çeşitleri:

- Sihir çeşitlerini belirlemek kolay değildir. Bununla beraber Fahreddin Râzî tefsirinde sihrin sekiz çeşidini saymıştır:
- 1- "Gildânî Sihri" ki, semavî kuvvetlerle yeryüzüne ait güçlerin karışımı yoluyla meydana getirildiği söylenen ve tılsım adı verilen şeylerdir.
- 2- Evham sahiplerinin ve kuvvetli kişilerin sihirleridir. Bunlar öyle sanırlar ki, insanın ruhu terbiye ve tasfiye ile kuvvetlenir ve tesir gücünü artırır. İdraki, gizli kapalı şeyleri algılayacak derecede gelişir, iradesi de kendi dışında birtakım olayları etkileyecek derecede güçlenir. O zaman istediği birçok şeyleri yapar, eşyada, canlılarda ve diğer insanlarda kendi bedenindeki gibi tasarruf eder. Hatta o dereceye varır ki, bir irade ile bünye ve şekilleri değiştirebilir: İsterse öldürür ve yeniden diriltir, varı yok, yoku var edebilir. Gerçekten de beden terbiyesi gibi ruh terbiyesinin de birçok faydası olduğu inkâr edilemez.

Fakat ruhun bu derece güç kazanması, bir ilâhî ihsan olmadan, yalnızca çalışmayla elde edilebilir bir şey olduğunu farzetmek evhamdan öte bir şey değildir.

- 3- Ervah-ı ardıye (cinler)den yardım görme yoluyla yapılan sihirdir ki, azâim ve cincilik dedikleri şey budur.
- 4- Tahayyülât, (illüzyon) yani gözü yanıltmak ve el çabukluğu denilen sihirlerdir ki, bunlara sihirden ziyade hokkabazlık adı verilir. Bunun esası duyuları aldatmadır. Bu tıpkı vapurda ve trende giderken sahili hareket ediyor gibi görmeye benzer.
- 5- Hiyel-i sanâyi ile yapılan, aletlerden istifade ederek acaip şeyler göstermek sûretiyle ortaya konan sihirdir ki, Firavun'un sihirbazları böyle yapmışlardı. Rivayet olunduğuna göre, bunların ipleri, değnekleri civa ile doldurulmuş, altlarından ısı verilince veya güneşin etkisiyle ısınmaya başlayınca ısınan ipler ve değnekler hemen harekete geçip kaymaya ve yürümeye başlamış.

- Zamanımızda fen ve tekniğin gelişmesi, gerek mekanik, gerek elektronik açıdan bunlara birçok misaller vermeye elverişlidir.
- Sinemalar bunun çok canlı bir misalidir. Bunların halk üzerindeki hayalî olan etkileri bir sihir tesirinden daha az değildir.
- 6- Ecsam (cisimler) ve edviyenin, yani birtakım kimyasal maddelerin ve ilaçların kimyevî özelliklerinden yararlanarak yapılan sihirlerdir.
- 7- Ta'lik-i kalb (kalbi çelme) suretiyle yapılan sihirdir. Sihirbaz şarlatanlık yaparak, türlü türlü övünme ile kendini satarak, muhatabını kendine çeker, bir ümit veya korku altında onun kalbini çeler, kendine bağımlı kılar, duygu ve düşüncelerine etki ederek, telkin altına alır ve yapacağını yapar. Telkin yoluyla kalbleri çelmenin işleri yürütmede, sırları gizlemede çok büyük tesiri vardır. En adisinden en maharetlisine kadar çeşitli dolandırıcılıklar hep buna bağlıdır. Sihrin öteki türlerinin etkili olması da aşağı yukarı sihirbazın bu konudaki becerisine bağlıdır denilebilir.

- 8- Nemmamlık (koğuculuk), gammazlık (fitnecilik) gibi el altından yürütülen gizli fitne ve tezvirat; akla, hayale gelmez bozgunculuk, vasıtalı veya doğrudan tahrikler ve aldatmalar ile yapılan sihirdir ki, halk arasında en bol ve en yaygın kısmı da budur.
- Buraya kadar saydığımız sekiz kısım sihir, dönüp dolaşır iki esasta toplanır: Birincisi sırf yalan, dolan ve sadece saçmalama ve iğfal olan söz veya fiil ile etki yapan sihir, diğeri de az çok bir gerçeğin sû-i istimal edilmesiyle ortaya konan sihirdir.

Büyü Çeşitleri (İkinci Bir Tasnife Göre):

- 1- Ak Büyü (koruyucu büyü). Genel olarak ferdin veya toplumun iyiliği için yapılan büyüdür. Kuraklık, yaralanma, mal ve mülkün zarara uğraması, hastalık gibi felâketlere karşı, ayrıca çocuklara ve lohusa kadınlara zarar veren şeylere çare bulmak veya bunları önlemek için yapılan koruyucu büyü de ak büyü sayılır. Bu büyüde dinden ve din adamından, dualardan ve dinî metinlerden faydalanılır. Tekniği kısmen büyüünün taklit ve temas tarzlarıdır.
- 2- Kara Büyü. Ak büyüünün aksine birine kötülük yapmak, zarar vermek gayesiyle yapılır. Kişileri birbirinden ayırmak, evlilerin boşanmasını sağlamak, cinsî kudreti önlemek, hasta etmek, sakat bırakmak, hatta öldürmek gibi kötü istekler kara bü-yünün gayeleri içindedir. Bütün bu istekler dinî ilkelere aykırı olduğu halde kara büyü yapanlar bile bile bazı kutsal değerleri, nesneleri, metinleri araç olarak kullanırlar. Uygulama tekniği genellikle taklit ve temas yoluylaadır.

- 3- Aktif Büyü. Bu büyüyü yapan, tabiat olaylarını yönetim ve denetimi altına alarak güçlü iradesiyle onları dilediği gibi kullanabildiğini iddia eder, kendisinin parapsi-kolojik bir hayatı olduğunu telkin eder; özel bazı sözleri, tekerlemeleri, dua veya bedduaları ile büyüyü hazırlamak için elverişli bir durum meydana getirmek ister. Meselâ Güney Afrika'da yaşayan Zuiu kabilesi mensupları, kızgın kömür üzerine su dökülmesiyle yapılan büyüünün fırtınayı önlediğine inanırlar. Kötü ve zararlı olayları önlemek, uğursuzluktan korunmak, insanların zararlarından kaçınmak için bu büyüye başvurulur.
- 4- Pasif Büyü. Genellikle savunma ve korunma için yapılır. Kutsal yazı, bıçak, makas, mavi boncuk ve çeşitli nazarlık eşyalar bulundurularak büyücülerin bazı faaliyetleriyle gebe ve lohusaların zararlı etkilere karşı korunması bu büyü içinde kabul edilir. Büyücü bu maksatla o kişinin muska ve uğurluklar gibi okunmuş veya hazırlanmış bazı şeyleri taşımasını ister.

- 5- Temas Büyüsü. En çok yapılan büyü şekillerindendir. Frazer, birbiriyle ilişkisi bulunan şeylerin fizikî temas olmasa bile birbirlerini etkileyeceklerini belirtir. Ona göre büyü ile ilgili gücün temasla, yakınlıkla bir başkasına geçtiğine inanılmıştır. Temas büyüsünde temas esas olduğundan parça-bütün ilişkisi inancıyla bir kimsenin saçından alınan bir kıl, elbisesinden koparılan bir bez parçası, bir tırnak ucu, kopartılan bir iplik parçası gibi şeylerle bu büyü yapılır. Temas büyüsü genellikle kişinin iyiliği için yapılmaktaysa da bazan bir kötülüğü uzaklaştırmak veya zarar vermek için de buna başvurulabilmektedir.
- 6- Taklit Büyüsü. Pek çok yerde uygulanmaktadır. Bir şeyin taklidini yapmakla o şeyin esasını etkileme, taklit yoluyla istenilen sonucu elde etme esasına dayanır. Bu büyüünün temeli, Frazer'in benzerin benzeri meydana getirdiği şeklindeki ilkesine dayanır. Aynı zamanda analogi büyüsü, homeopatik büyü de denilen bu büyüye hem iyi hem de kötü gayeler için başvurulur. Bu büyü şeklinde çocuk isteyenlerin bezden

bebek, ev isteyenlerin de ufak taşlarla bir ev yapmaları benzer şeyler meydana getirebileceği inancından kaynaklanır. Yağmur yağdırmak için bir genç kızın yeşil dallarla donatılıp başından su dökülmesi de (Balkanlar'da] bir taklit büyüsidür. Bu büyü çeşidinde dualar ve okumalar ikinci planda kalır. Gerek taklit gerekse temas büyü, birbirlerinden uzak şeylerin gizli bir sempati ile birbirlerini etkilediklerini, bir çeşit gizli ve görünmez vasıta ile uyarmanın birinden ötekine geçebildiğini ifade etmek üzere "sempatik büyü" şeklinde de adlandırılır.

Rukye (Dua İle Tedavi)'Nin Hükümü:

- Rukye okuyup üflemedir. Sihir karışmayan, yani şer ve şeytanlık için olmayıp da ondan korunmak ve bir hastalık veya âfete Allah'tan şifa niyazı için kendine veya diğerine hulûs-i kalp ve salih niyet ile bir duâ veya âyet okuyup üflemek kabilinden olan nefesler caizdir. Çünkü bunda kimseye zarar vermek veya sapıtmak veya Allah'tan başkasına sığınma ve iltica mânâsı yoktur.
- Resulullah'ın kendisine ve diğerlerine bu şekilde okuyup üflediği ve böyle hayır için rukye (üfleme)'ye müsaade ettiği sabit ve bu sebeple gerek ruhanî ve gerek cismanî nice hastaların şifa bulduğu da vâki olmuş ve görülmüştür.

- Avf İbnu Mâlik anlatıyor:

• كُنَّا نَرْقِي فِي الْجَاهِلِيَّةِ، فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ: كَيْفَ تَرَى فِي ذَلِكَ؟

- "Biz cahiliye devrinde afsunlama yoluyla tedavide bulunurduk. Bu sebeple: "Ey Allah'ın Resûlü! Bu hususta ne dersiniz?" diye sorduk. Bize:

• فَقَالَ: اِعْرِضُوا عَلَيَّ رُقَاكُمْ

- "Okuduğunuz duaları bana arzedin bakayım!" buyurdular. (Biz de okuyup arz ettik. Dinledikten) sonra:

• لَا بَأْسَ بِمَا لَيْسَ فِيهِ شِرْكٌ

- "İçerisinde şirk olmayan dua ile rukye yapmada bir beis yoktur!" buyurdular."⁸

⁸ Müslim, Ebu Davud.

- Rukye yapmanın caiz olduğunu dair başka bir hadis-i şerifi Cabir (ra) rivayet ediyor.
- "Rasulullah (sas) Benî Amr İbni Hazm'a yılanı karşı rukye yapma ruhsatı tanıdı. Biz Rasulullah (sas) ile birlikte otururken bizden bir kimseyi akrep soktu. Bir adam:

• يَا رَسُولَ اللَّهِ: أَرُقِي؟

- "Ey Allah'ın Resûlü, rukye yapayım mı?" diye sordu: Rasulullah:

• مَنْ اسْتَطَاعَ مِنْكُمْ أَنْ يَنْفَعَ أَخَاهُ فَلْيَفْعَلْ.

- "Sizden kim kardeşine faydalı olabilecekse hemen olsun" buyurdular.⁹

⁹ Müslim.

Rukye'nin Hükümü:

- Âlimler, Allah'ın isimleriyle, Kur'an âyetleriyle, bu ma'nâda olan başka dualarla rukye yapmanın yani tedavi etmek ümidiyle hastaya okumanın caiz olduğunu söylerler. Küfür ifade eden veya ma'nâsı anlaşılamayan kelimelerle rukye caiz değildir, haramdır denmiştir.

Rukye'de Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar:

- Sihar şâibesi olmamak üzere ruhî ve bedenî kurtuluş için tesirli dualarla rukye caiz olmakla beraber, istirkâ yani kendini başkasına okutmak, okuyup üfleme talep etmek, Allah'a sığınmak ve dua etmek için başkasının aracılığını dilemek mânâsını içine almış olması itibarıyla dinen hoş görülmüş değildir.
- Bundan dolayı Hanefî fıkında bu mesele şu şekilde yazılmıştır: Şifa veren ancak Allah Teâlâ olduğuna ve şifaya onu sebep kıldığına itikat ettiği takdirde tedavi ile meşgul olmakta bir sakınca yoktur. Amma şifa veren ilaçtır diye inanırsa değil.

Tedavi Usulleri:

- Türkiye ve İslam Aleminin çeşitli yerlerinde hastaları tedavi etmeye çalışanları üç grupta inceleyebiliriz.
- **1. Grup: Yıldızname ile tedavi yöntemi:** Bu yöntem, hem aklen yanlış hem de küfre yol açıcıdır.
- Aklen yanlıştır, çünkü bu kitaba bakan hoca önce hastanın ismi ile annesinin ismini alıp ebced hesabı ile topluyor. Bu rakamı on ikiye bölüp, kalan rakamı yıldıznameden okuyor. Hasta diyelim ki; 1980 yılında hocaya gitmiş ve ona sihir teşhisi konmuş olsun. Aynı hasta 1990 yılında yani on sene sonra yine hocaya gidecek olsa kendi ismi ile anne ismi değişmediğinden teşhis yine aynı olacaktır. Anne ismi Fatma, kendi ismi Ahmet olan çok kişi vardır. Ama bunların aynı hastalığa yakalanacağını kimse söyleyemez.

- İslami hükmü küfürdür. Zira yıldızname kitabı çoğu yerinde gelecekten haber veriyor.
- **2. Grup: Cinler Vasıtasıyla Tedavi Yöntemi:**
- Bu usul ile teşhis ve tedavi yapanların çoğu cahil kimselerdir. Hatta çoğu Kur'an okumayı bilmez. Bu yol da yanlış ve İslam'ın kabul etmediği bir teşhis ve tedavi yöntemidir.
- Hasta tedavisinde Peygamber Efendimiz (sas)'den de, sahabelerden de, Tabiinden de cinlerin bilgilerine müracaat edildiğine dair en ufak bir rivayet yoktur. Bu yola tevessül eden kişilerin çoğu bizzat hastalıklar geçirmiş ve bu hastalıkların sebebi ile cinlerle irtibat kurmuş kimselerdir. Cincilere giden hastalara sorulduğunda, kendilerine sihir veya cinni hastalık teşhisi konduğunu söylerler. Hatta sağlam bir kişi bu hocalara gitse ona da "sende sihir veya cin vardır" derler.

- **3. Grup: Rukye ile Teşhis ve Tedavi Yöntemleri:**
- Rukyenin caiz olabilmesi için gereken şartlar:
- 1. Allah'ın isimleri, Ayet-i Kerime, Rasulullah (s.a.v.)'dan mervi dualar.
- 2. Arap lisanı veya manası anlaşılan bir lisan ile yazılanlar.
- 3. Allah (c.c.) dilerse te'sir verip, dilerse vermeyeceğine inanmak.
- Bu şekilde yapılan rukyeler caizdir. Rukye, Allah'ın izni ile te'sir edeceğine inanıp güvenen insana te'sir eder. Bu tesiri Allah (c.c.) yaratır ve şifa verir.
- Ayrıca kişi, ayete'l-kürsi, fatiha, nas ve felak surelerini okuyarak çeşitli manevi rahatsızlıklardan korunabilir, kurtulabilir.

Kâhine İnanmanın Kötülüğü:

- Rasulullah buyurdular ki:

• مَنْ أَتَى عَرَّافًا فَسَأَلَهُ عَنْ شَيْءٍ فَصَدَّقَهُ لَمْ تُقْبَلْ لَهُ صَلَاةٌ أَرْبَعِينَ يَوْمًا .

- *"Kim bir arrâfa (kâhine) gelir, birşeyler sorar ve söylediklerine de (inanıp) onu tasdik ederse, kırk gün namazı kabul edilmez."*¹⁰

¹⁰ Müslim.

Kâhinlik Yapmak:

- Gaybı bilmek Allah'a mahsustur. Bu, âyetlerle te'yid edilen bir husustur.
- Mekke müşrikleri zaman zaman Peygamberimizden gayb ile ilgili hususlarda bilgi istiyorlardı. Allah Teâlâ onları bu konuda uyarmasını Peygamberine emretmiştir.

• قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ إِنْ أَتَّبِعْ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ

- *"(Ey Muhammed) De ki, ben size Allah'ın hazineleri benim yanımdadır demiyorum. Ben gaybı da bilmem. Size ben bir meleğim de demiyorum. Ben sadece bana vahy olunana uyarım."*¹¹

¹¹ Enam, 50.

Gaybı Sadece Allah Bilir:

• وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ

- *Ve gaybın anahtarları O'nun (Cenâbı Hakk'ın) yanındadır. Onları O'ndan başkası bilemez. Ve karada ve denizde ne varsa bilir. Bir yaprak düşmez ve yerin zulmetleri içinde bir habbe de bulunmaz ki, illâ O'na bilir. Ve bir yaş ve bir kuru da yoktur ki, illâ apaçık bir kitaptadır.*¹²

¹² Enam, 59.

Fal Bakma:

- Falcılık da kehanet gibi gelecekte haber verme yöntemlerinden birisidir. Falcı bazı yöntemler kullanarak gelecekte bilgi verdiğini iddia eden kimsedir.

Falcılığın Yasak Oluşu:

- Kur'an-ı Kerim'de falcılık kesin bir dille yasaklanmaktadır.

• يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

- *Ey imân edenler! Muhakkak ki içki, kumar, putlar ve kismet için çekilen oklar şeytanın işinden olan murdar bir şeydir. Artık ondan kaçınınız ki, felâh bulabilesiniz.*¹³
- **Ayetin Açıklaması:** Araplar arasında fal okları (Ezlâm) ile yapılan falcılık çok yaygın idi. Bu oklar üç parçadan ibaretti. Bunlardan birinde "Yap", öbüründe "Yapma" yazılı idi. Üçüncü ok da boştu. Bir iş

¹³ Maide, 90.

yapmak isteyen veya yola çıkmayı düşünen kimse, bu işin ve bu yolculuğun kendisine yarar sağlayıp sağlayamayacağını bu oklarla anlamak isterdi. "Yap" yazılı ok çıkarsa, yapmak istediği işi yapar veya yola çıkardı. "Yapma" yazılı ok çıktığında, o işi yapmaz veya yola çıkmazdı. Boş olan okun çıkması halinde ise, yazılı ok çıkıncaya kadar fala devam edilirdi.

- Yıldız, kahve, bakla ve iskambil kağıdı gibi araçlarla yapılan falcılık tamamen batıldır ve dinen yasaklanmıştır. Falcıya, medyuma ve bakıcıya inanmak da dinimizce yasaklanmış davranış ve akidelerdendir.

İslam'da Uğursuzluk Yoktur:

- "Rasulullah buyurdular ki:

• لَا عَدْوَى وَلَا طِيرَةَ ، وَيُعْجِبُنِي الْفَأْلُ

- "Ne sirayet (bulaşma), ne de uğursuzluk vardır. Benim fe'l hoşuma gider."

• قَالُوا: وَمَا الْفَأْلُ؟

- Yanındakiler sordu: "Fe'l nedir?" Efendimiz (sas) şöyle cevap verdi.

• قَالَ: كَلِمَةٌ طَيِّبَةٌ. وَزَادَ الْبُخَارِيُّ، قَالَ: وَيُعْجِبُنِي الْفَأْلُ الصَّالِحُ، الْكَلِمَةُ الْحَسَنَةُ

- "Güzel sözdür!". "Buhârî'nin rivayetinde şu ziyade mevcuttur:
- "Rasûlullah (a.s): "Benim, dedi, fe'l-i sâlih, güzel bir kelime hoşuma gider."¹⁴

¹⁴ Buhari, Müslim.